היינו דאיצטריך ליה לתנא למיתנא תרתי דס"ד אמינא קדושת (א) הגוף לא פקעה בבכדי קדושת דמים פקעה בבכדי אמטו להכי תנא תרתי אלא אי אמרת אידי ואידי קדושת דמים למה לי למיתנא תרתי השתא יש לומר מקדושה חמורה לקדושה קלה פקעה מקדושה קלה לקדושה חמורה צריכא למימר לימא תיהוי תיובתא דבר פדא דאמר לא פקעה קדושה בבכדי אמר רב פפא אמר לך בר פדא הכי קאמר אם לא אמר מעכשיו שלמים לאחר ל' יום עולה הוי מידי דהוה [א]האומר לאשה התקדשי לי לאחר ל' יום [א]דמקודשת ואע"פ שנתעכלו המעות פשיטא לא צריכא דהדר ביה הניחא למ"ד אינה חוזרת אלא למ"ד [ב]חוזרת מאי איכא למימר אפי' למ"ד התם חוזרת הכא שאני [י] [ג]דאמירתו לגבוה כמסירתו להדיוט יתיב ר' אבין ורב יצחק ברבי קמיה דר' ירמיה [°]וקא מנמנם ר' ירמיה יתבי וקאמרי לבר פדא דאמ' פדאן חוזרות וקדושות תפשוט

רש"י

היינו דאיצטריך וכו'. (ב) דאמינא להכי תני תרתי דבין קדושת הגוף ובין קדושת דמים פקעה בבכדי: **למה לי למתני תרתי השתא מקדושה חמורה לקדושה קלה פקעה.** עולה שהיא חמורה לקדושת שלמים שהיא קלה: **מקדושה קלה.** כלומר שלמים דקלה לקדושת עולה שהיא חמורה מיבעיא. אלא לאו חד לקדושת הגוף וחד לקדושת דמים דתרוייהו פקעי ותיובתא דעולא וליכא פירוקא: **לימא ליהוי תיובתיה דבר פדא.** דהכא קאמר דאפי' קדושת הגוף פקעה בבכדי ובר פדא אמר נקלטו פודן פעם אחת דאפי' קדושת דמים לא פקעה בבכדי: **חסורי מיחסרא והכי קתני.** האומר שור זה עולה כל ל' יום ומעכשיו לאחר ל' יום שלמים כל ל' עולה לאחר ל' יום שלמים דהואיל ואמר מעכשיו חל עליה שם שלמים מעכשיו ומשום הכי הוי שלמים לאחר ל' יום דקדושת הגוף פקעה בהכי בבכדי הואיל ואמר מעכשיו אבל אם לא אמר מעכשיו שלמים לאחר ל' יום עולה הוי אפילו לאחר ל' יום (ג) דמקודשת לאחר ל' יום דהתם לא פקעה קדושת הגוף בבכדי: **דמקודשת.** לאחר ל' יום דכי לא אמר מעכשיו דמיא להא האומר לאשה הילך פרוטה זו והתקדשי לי לאחר ל' יום דמקודשת לאחר ל' יום ואע"ג דנתעכלו המעות של קדושין שאינם בעולם הויא מקודשת לאחר ל' יום ה"נ כי לא אמר מעכשיו אע"ג דהלכו להן שלשים יום של עולה השתא נמי עולה הוי. וסיפא דקתני לאחר שלשים יום עולה ומעכשיו ועד שלשים יום שלמים דלאחר ל' יום הוה עולה ופקע קדושת שלמים אע"ג דלא אמר מעכשיו התם משום דקדים ואמר ברישא לאחר שלשים יום עולה דכיון שהזכיר עולה תחלה נעשה כאומר מעכשיו הלכך לאחר שלשים יום עולה הוי. והכא הוא משום דאמר מעכשיו פקעה קדושה בתרוייהו בין בקדושת דמים בין בקדושת הגוף אבל בעלמא אפילו קדושת דמים לא פקעה בבכדי ולא קשה לבר פדא ותיובתא דעולא כדקיימא קיימא: **פשיטא.** כלומר דכיון דמחסרת למתני' ותרצת דה"ק שור זה עולה כל שלשים יום ומעכשיו לאחר שלשים יום שלמים דלאחר שלשים יום שלמים הוי ולמה לי למימר שוב דה"ק אם לא אמר מעכשיו וכו' פשיטא דכיון דאמר צריך למימר מעכשיו ממילא ידענא דאם לא אמר מעכשיו לאחר שלשים יום שלמים הוי עולה: **תריץ לא צריכא.** (ד) דהא קמ"ל אי הדר ביה דאי הוה קתני כדקאמרת דלאחר שאמר שור זה עולה כל שלשים יום (ה) לאחר שלשים יום שלמים אע"ג דהשתא הדר ביה ואמר מעכשיו הואיל ומעיקרא כשאמר כל שלשים יום עולה לא אמר מעכשיו קודם שאמר לאחר שלשים יום שלמים ולא כלום קאמר ואפי' לאחר ל' יום עולה הוי דהא קמ"ל דדוקא בעינן שיאמר בתחלה מעכשיו קודם שיאמר לאחר שלשים יום שלמים כדקאמר לעיל: **הניחא למ"ד אינה חוזרת.** שאם עמדה ונתקדשה לשני בתוך שלשים יום אינה מקודשת לשני מצי למימר מידי דהוה האומר לאשה וכו': **אלא למ"ד חוזרת.** שאם עמדה ונתקדשה לשני בתוך ל' יום מקודשת לשני היכי מצי למימר דכי לא אמר מעכשיו לאחר שלשים יום עולה הוי. תריץ אפי' למ"ד חוזרת אפי' הכי התם הוא דלא אמר מעכשיו מעיקרא הוי עולה לאחר שלשים יום: **דאמירתו לגבוה כמסירתו להדיוט.** וכיון דאמר מעכשיו עולה ולא אמר מעכשיו שלמים לא פקעה בבכדי ולעולם הוי עולה: **לבר פדא דאמר פדאן חוזרות וקדושות.** ואפי' לאחר שנקלטו חוזר ופודן: תפשוט

ר"ן

אמר רב פפא הכי קאמר אם לא אמר מעכשיו שלמים לאחר שלשים יום עולה הוי וכו'. פי' סיפא אתינן לתרוצי אבל רישא כדקיימא קיימא ולעולם דאמר לדמי ולא תקשי לבר פדא דמוקי לה בפדיון. אבל סיפא מתרצינן דה"ק לאחר ל' יום עולה ומעכשיו שלמים לאחר ל' יום תהא עולה כדבריו אם לא אמר מעכשיו שלמים וקמשמע לן תרתי חדא דכי אמר לאחר ל' יום עולה בלחוד חייל ולא תימא כיון דלא קדוש השתא לא קדוש נמי לאחר שעתא דליתא אלא לבתר זמנא נמי חייל מדעם דהוה על האומר לאשה וכו' וקמ"ל נמי דדוקא כשלא אמר מעכשיו שלמים הוא דהוי לאחר ל' יום עולה אבל היכא דאמר מעכשיו שלמים לא הויא לאחר ל' יום עולה. ומילי טובא קמ"ל בהא חדא דקדושת הגוף לא פקעה בבכדי ולא תימא ה"מ קדושה חמורה דעולה דליתא אלא אפי' קדושה קלה דשלמים לא פקעה בבכדי ומש"ה נקט קדושה קמייתא בשלמים ולא נקטא בעולה דומיא דרישא ולא תימא ה"מ היכא דאמר שור זה שלמים כל ל' יום דבכגון זה קדושת שלמים מתפסקת והולכת שאין לה מונע אלא אפילו כשהתפיס בו לאחר מכן קדושת עולה סד"א חיילא דכי האי גוונא לא מקרי פקעה בבכדי דאדרבה קדושה בתרא מעליא טפי והוי מן קדושה קלה לחמורה ועוד שקדושת שלמים מיד שחלה על בהמה זו מלאה קדושת עולה שהיא מונעתה מהתפסק לאחר שלשים יום וסד"א דלכל כי האי גוונא לא תהא בהמה זו נתפסת בקדושת שלמים אלא עד שלשים יום קמ"ל דאפילו כי האי גוונא קדושת שלמים לא פקעה בבכדי. ולא תימא ה"מ כשהקדים קדושת שלמים לקדושת עולה כגון שאמר כל שלשים יום שלמים ואחר שלשים יום עולה דבכי האי גוונא דין הוא שתהא קדושת שלמים מתפסקת והולכת אלא אפילו היכא שהקדים ואמר לאחר שלשים יום עולה סד"א קדושת שלמים לא משכחא רווחא אלא שלשים יום ולא תחול יותר קמ"ל דכיון שבתוך כדי דבור אמר מעכשיו שלמים חיילא ליה קדושת שלמים ושוב אין מקום לקדושת עולה לחול כלל. ולאו דמשבשינן לה לברייתא אלא ה"ק מי שאמר לאחר שלשים יום עולה ומעכשיו שלמים ראוי הוא שתהא לאחר ל' יום עולה אלא אחר שאמר ומעכשיו שלמים זהו שמונע לקדושת עולה שלא תחול משום דקדושת שלמים לא פקעה בבכדי שלא תאמר שזה שאנו אומרים שקדושת שלמים מתפסקת והולכת היינו משום שזה שאמר לאחר שלשים יום עולה אין בדבריו כלום דכיון דקדושת עולה לא חיילא השתא בתר שלשים יום נמי לא חיילא ולא ליהוי טעמא משום דלא פקעה קדושת שלמים בבכדי דליתא דאילו לא אמר מעכשיו שלמים לאחר שלשים יום עולה הויא הלכך ודאי טעמא דמאי דאמר השתא דלא הוי עולה היינו משום דקדושת שלמים לא פקעה בבכדי. כנ"ל ומגמגמי הרבה מן הראשונים למדתיו. וכ"ת מאי קמ"ל סיפא דלאחר שלשים מהני הא תנא ליה רישא כל שלשים עולה ולאחר שלשים יום שלמים י"ל אי מהתם ה"א דדוקא כי לא הדר ביה קמ"ל סיפא דאפי' הדר ביה נמי לא מצי למהדר וכדמסקי': **מדעם דהוה על האומר לאשה וכו'.** כלומר דכי היכי דהתם אע"ג דלא חיילא קדושה השתא חיילא בתר זמנא ה"נ אע"ג דלא חיילא קדושה השתא חיילא בתר זמנא: **פשיטא.** כלומר פשיטא דמהני כי התם ולמה ליה לתנא לאשמועינן. וא"ת מאי קמקשה פשיטא אדרבה צריכא רבה דמי דמי התם אע"פ שנתעכלו המעות מ"מ הא איכא גבה שיעבודא דכסף וכדאמרי' התם פרק האומר (קדושין נט.) הני זוזי לאו למלוה דמיין ולא לפקדון דמיין ומשום הכי מקודשת דהא המקדש בשטר ונתקרע השטר קודם ל' אינה מקודשת משום דכי חיילי קדושי ליכא שטרא והכא נמי כיון דבדיבורא בעלמא אקדשה כי חייל הקדש ליתיה לדיבוריה וי"ל דאמסקנא סמיך דאמר דאמירתו לגבוה כמסירתו להדיוט הלכך פשיטא ליה דלא גרעה אמירה לגבוה מכסף קדושי דאשה מש"ה מקשי פשיטא: **הניחא למאן דאמר אינה חוזרת.** פלוגתא (דרב נחמן ורב ששת) [נ"ל דר' יוחנן ור"ל] בפ' האומר דקידושין (ד' נט.): **הכא שאני דאמירתו לגבוה כמסירתו להדיוט.** הלכך אפילו למ"ד התם חוזרת הכא לא מצי הדר ביה. וא"ת ותיהוי נמי כמסירה אכתי אמאי לא מצי הדר ביה כיון דלא חייל הקדש עד שלשים יום דנהי דאמרי' בכתובות (דף פב.) [ג]וכמליעא משוך פרה זו ולא תקנה לך עד לאחר שלשים דאי קיימא באגם לא קנה ובעומדת בחצרו קנה היינו דוקא בשלא חזר בו בינתים אבל חזר בו ודאי אפי' עומדת בחצרו מצי למיהדר ביה כיון דלא [חייל] קנינא עד לאחר ל' יום ולגבוה נמי נהי דהוי כמסירה כיון דהשתא לא חייל אמאי לא מצי למיהדר ביה וי"ל דכי אמרי' כמסירתו להדיוט בקנין ממש של הדיוט קאמר וכמ"ד מעכשיו ולאחר שלשים

תוספות

לימא תיהוי תיובתא דבר פדא דאמר לא פקעה קדושה בבכדי. וא"ת אמאי לא פריך לעולא כמו לבר פדא מקדושת הגוף מהא דהא סבירא ליה קדושת הגוף לא פקעה בבכדי מהסיפא דהאומר לאשה היום את אשתי וכו' וי"ל דאביי שהקשה לרבה וקדושת הגוף לא פקע בבכדי וכו' כדי לסתור דברי רבה שהיה אומר דמודה עולא דקדושת הגוף נמי לא פקע בבכדי ומכל מקום לא קשה לעולא מההיא דהאומר לאשתו משום דלאו היינו בברייתא אלא מימרא (דעולא) ולכך לא פריך לעולא: **אמר לך בר פדא ה"ק.** סיפא אם לא אמר מעכשיו שלמים לאחר ל' יום עולה הוי. פי' שלא אמר [אלא] לאחר שלשים יום עולה הרי זו עולה ואשמעינן חידוש אע"ג שלא אמר דיבורו בשעה שקדושה חלה דאימת חלה הקדושה לאחר שלשים יום ונדר אחר דיבור אפ"ה חלה הקדושה שפיר לאחר ל' יום: **מידי דהוה האומר לאשה וכו'.** וא"ת בשלמא סיפא מתרצא שפיר אלא רישא דקאמר שור זה כל ל' יום עולה לאחר שלשים יום שלמים אמאי דפקעה קדושה בבכדי והיכי מתרץ לה וי"ל דהכי פירושא כל ל' יום עולה וה"ה דהוי עולה לאחר ל' יום נמי דקדושה לא פקעה בבכדי וזימנין דהוי לאחר ל' יום שלמים כגון דאמר לאחר ל' יום שלמים ותו לא וכ"ת תרתי למה לי לא זו אף זו קתני לא זו דקדושת הגוף אלא אפילו קדושת דמים נמי לא פקעה וקשה דלשון לא משמע כן דמדקאמר כל ל' יום עולה משמע כל ל' יום עולה דוקא אבל לאחר ל' יום לא הוי עולה לכ"נ לר' אלחנן דרישא נמי כגון הרי שור זה עולה כל ל' יום מעכשיו ולאחר ל' יום שלמים הוי והוי תוך ל' יום עולה ולאחר שלשים יום שלמים אע"ג דקדושה לא פקעה בבכדי שאני הכא שבתוך כדי דיבור שהתפיסו לעולה אמר מעכשיו ולאחר שלשים יום שלמים א"כ התחיל קדישת שלמים מיד כמו קדושת עולה אלא שלא נגמרה קדושת שלמים עד לאחר שלשים יום דהכי נמי א"ר יוחנן פרק האומר דקידושין (דף נח:) דהאומר לאשה הרי את מקודשת לי מעכשיו ולאחר שלשים יום שהקידושין מתחילין מיד ואין נגמרים עד לאחר שלשים יום וא"ת תינח לאחר שלשים יום הוי לגמרי שלמים וקרב שלמים כיון דקדושת העולה פקעה כדפרישית אלא תוך שלשים יום היכי קרב עולה כדקתני בברייתא ל' יום עולה והלא יש כאן נמי קדושת שלמים בהדי קדושת עולה כדפרישית שמעכשיו מתחיל קדישת שלמים וי"ל כל שלשים יום עולה דקאמר לאו לענין הקרבה אלא לענין מעילה דכיון דיש בו נמי קדושת עולה מועלין בו או נמי לענין שלא להקריב שלמים תוך שלשים יום ועי"ל דאף לענין הקרבה הוי עולה תוך ל' יום שאין קדושת שלמים עליו תוך ל' יום יומר לבטל קדושה ואע"ג דלגבי קידושי אשה אמרינן שמתחילין הקדושין מיד שאני הכא שיש לקיים ולפרש מה שאמר מעכשיו גבי שלמים לא שיחלו ויתחילו שלמים מיד לבטל קדושת עולה תוך שלשים יום אלא לענין שמפקע קדושת עולה לאחר שלשים יום וה"ג ברישא כל שלשים יום עולה (שלשים יום) ומעכשיו ולאחר שלשים יום שלמים כל ל' יום עולה ולאחר ל' יום שלמים וסיפא ה"ק לאחר ל' יום עולה אם לא אמר מעכשיו שלמים לאחר שלשים יום עולה מידי דהוה האומר לאשה הרי את מקודשת לי לאחר שלשים יום ואע"ג דנתאכלו המעות מקודשת פי' וגבי הקדש אמירתו חשובה כנתינת מעות גבי אשה אע"ג שנתאכלו לאחר שלשים יום (כ"א מתחילת ל' יום) אפ"ה חייל הדבור מתחילת שלשים יום כמו גבי קידושין דחיילי הקידושין לאחר שלשים יום אע"פ שנתאכלו המעות כדפי' רש"י לעיל: **לבר פדא דאמר חוזרות וקדושות.** אלמא מצי איניש למימר הרי זה הקדש לאחר שאפדנו יהא הקדש ולא הוי כמקדיש דבר שלא בא לעולם וטעמא משום דבידו להקדישו עכשיו בידו נמי לפדותו ולחזור ולהקדישו אם כן תפשוט הא דבעי רבי אושעיא המקדש לאשה שתי פרוטות מהו מי הוי כמקדיש דבר שלא בא לעולם הואיל וכל אותן הימים דאין אשתו אין בידו לקדשה או דלמא השתא הא בשעת נתינת קדושין הוי בידו לקדשה אי נמי השתא היה בידו לקדשה וכשהיא אשתו בידו לגרשה ולקדשה מדעתה לאחר שמגרשה ותפשוט ליה מהאי דמועיל שפיר וא"ת כמו דפריך לבר פדא אמאי לא פריך לעולא דהא לעולא אמר לעיל דחוזרות וקדושות אם כן הוה ליה למיפרך ליה לעולא ותפשוט וי"ל דאין ה"נ אלא שפיר פריך לבר פדא דאמר בהדיא עוד י"ל דלעולא לית ליה האי סברא דחוזרות וקדושות ועד שיקלטו דקאמר הגודר היינו דווקא לענין דכיון שנקלטו שוב אינו פודן וא"ת ועולא מי פליג אסתמא דהש"ס דסבירא ליה חוזרות וקדושות מדקאמר לעולם אלמא משמע חוזרות וי"ל דלאו היינו סתמא דהש"ס אלא בר פדא אמר כן והוא ממלתיה וכן אשכחנא בהלו מציאות (ב"מ כא.) גבי וכמה אמר ר' יצחק וכו':

מסורת הש"ס

א) קדושין נט. בכורות מט., ב) קדושין כח: ב"ב קלג: ע"ז סג. תמורה כט: ב"מ ו. תוספתא דקדושין פ"ג, ג) [לא נמצא שם].

◆

מוסף רש"י

ואע"פ שנתעכלו המעות. בתוך ל' יום, דכי כשו קדושין למיחל ליתנייהו למעות, אפילו הכי חיילי (קדושין נט.). נתעכלו, שאינן בעין (בכורות מט.).

עין משפט נר מצוה

נ א ב מיי' פ"ז מהל' אישות הלכה י סמג עשין מח טוש"ע אה"ע סי' מ סעיף א:

נא ג מיי' פט"ו מהל' מעשה הקרבנות הל' א ופ"ט מהל' מכירה הלכה א [טוש"ע י"ד סי' רנח סעי' יג וכהג"ה]:

◆

הגהות הב"ח

(א) גמ' דס"ד אמינא קדושת דמים פקעה בבכדי קדושת הגוף לא פקעה בבכדי אמטו להכי: (ב) רש"י ד"ה היינו דאיצטריך וכו' דס"ד אמינא וכו' להכי תני: (ג) ד"ה חסורי מחסרא וכו' אפילו לאחר שלשים יום דהתם לא פקעה וכו' נהא דהאומר כל"ל ותיבות דמקודשת לאחר שלשים יום נמחק: (ד) ד"ה תריץ לא צריכא אי הדר כל"ל ותיבות דהא קמ"ל נמחק: (ה) בא"ד כל שלשים יום ולאחר שלשים יום שלמים הוי עולה הוה אמינא אי הדר ביה ואמר מעכשיו לאחר ל' יום שלמים לא הוי עולה קמ"ל אע"ג דהשתא הדר ביה:

◆

גליון הש"ס

גמ' וקא מנמנם ר' ירמיה. גיטין יא ע"ב. שבת דף סג ע"ב:

◆

פירוש הרא"ש

ה"ק **אם לא אמר מעכשיו** שלמים לאחר שלשים יום עולה הוי. וכן צריך להגיה בסיפא לאחר שלשים יום עולה ומעכשיו שלמים לאחר ל' יום עולה אם לא [אמר] מעכשיו שלמים אבל השתא דאמר שלמים לא פקעה מיניה קדושת שלמים ולבר פדא איירי אף בקדושת דמים ולרבה איירי בקדושת הגוף ורישא נמי מיפרשא הכי שור זה עולה כל שלשים יום ולאחר שלשים יום שלמים אם לא אמר כל ל' יום עולה לאחר ל' יום שלמים: **דמקודשת אע"פ שנתעכלו המעות.** דהני זוזי לא לפקדון דמו ולא למלוה דמו: **הניחא למ"ד אינה חוזרת.** פלוגתא דרבי יוחנן וריש לקיש בפרק האומר (קדושין נט.) לא קדשה עצמה ותחזור בה מהו ר"ל אמר אינה חוזרת ורבי יוחנן אמר חוזרת: **שאני הכא דאמירתו** לגבוה כמסירתו להדיוט. וחייב לקיים דבריו כאילו נדר דכתיב (דברים כג) מוצא שפתיך תשמור ולא מצי למיהדר ביה: **לבר פדא דאמר פדאן חוזרות** וקדושות. הא דקאמר לבר פדא לאו דוקא דעולא מודה בהא אלא משום דבר פדא אמרה נקט בר פדא: